

[Dahlgaard.]

nister virkelig, at hvis de to ærede Partier her havde vedtaget en Forsvarsordning, som utvivlsomt Flertallet af den danske Befolkning er imod, Forsvarsspørgsmaalet da ikke længer vilde være blevet et Stridens Tegn? Nej, det betydningfulde her er, at Afgørelsen nu ikke kan træffes, forinden Vælgerne har talt. Og det afgørende er endvidere, om de, der har foranlediget, at Vælgerne faar Lov til at tale, ogsaa er rede til at besvare den Tale, Vælgerne fører. Derom har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller endnu ikke talt, men jeg gaar ud fra, at det er Forudsætningen for ham.

Jeg vil dernæst gerne understrege en enkelt Bemærkning, nemlig denne, at hvis det konservative Folkeparti ikke havde bestemt ikke at ville stemme for Finansloven, var denne selvfølgelig blevet vedtaget enstemmigt. Kun et Par Dage i Forvejen var det jo fastslaaet her, at Regeringen endnu havde sin parlamentariske Basis i Orden. Men da det konservative Folkeparti gik til den voldsomme Forholdsregel at nægte at stemme for Finansloven, var det jo en Markering af, at den ene Del af den hidtidige Basis var borte, at man ønskede at træde til Side og lade andre overtage Rollen.

Og da det ærede Medlem Hr. Christmas Møller samtidig pointerede, at denne Optræden kun var Udtryk for en Pression, som han ønskede at øve overfor Venstre og Regeringen, for derigennem at fremtvinge et konservativt Militærforlig, forekommer det mig indlysende — og det har da ogsaa vist sig, at alle andre i dette Land har forstaaet det —, at vi ikke kunde overtage den Rolle, som det konservative Parti hidtil havde haft at varetage.

Jeg skal til det ærede Medlem Hr. Christmas Møller blot endnu gøre en Bemærkning. Det syntes, som om han for enhver Pris vilde undgaa at være Genstand for radikal Medlidenhed. Jeg vil dog sige til hans ærede Parti, at med den Ledelse, Partiet i Øjeblikket har, tror jeg ikke, man i det lange Løb vil kunne undgaa det.

Jeg hørte med Tilfredshed, at den højtærede Statsminister udtalte, at han ikke fandt Anledning af mine Bemærkninger til yderligere Udtalelser. Mine Bemærkninger var heller ikke fremkommet med det Formaal, de indeholdt kun nogle Kendsgeringer, og den højtærede Statsminister har jo hidtil i sit politiske Liv haft for Skik at gaa udenom den Art.

Holstein: De Udtalelser som den højtærede Statsminister har fremsat til

Forsvar for den Handlemaade han har udvist, efter at Finanslovsforslaget var blevet nedstemt her i Salen, giver mig Anledning til at rejse et formelt parlamentarisk Principspørgsmaal som det i hvert Fald ikke er Vælgerne Sag alene at afgøre, det samme Spørgsmaal, som jeg rejste i Efteraaret 1926 overfor Ministeriet Stauning, nemlig dette, om det skal være parlamentarisk fast Skik og Praksis i dette Land at en hvilken som helst Mindretalsregering — og Venstreministeriet har jo udtrykkelig erklæret fra sin første Fremtræden, at det ønskede at være Mindretalsregering — at en hvilken som helst Mindretalsregering, som her i Salen kommer i Mindretal paa et hvilket som helst Lovgivningsspørgsmaal, *eo ipso* skal være berettiget til uden videre at gaa til Kronen og anmode om Tilladelse til at opløse Folketinget.

Jeg vilde finde en saadan Praksis i allerhøjeste Grad beklagelig, og jeg tror, at det med den Valgmaade og med de Forhold partimæssigt set, vi har her i Landet, vil medføre ganske unødigt og ubeføjet parlamentarisk Uro og politisk Usikkerhed.

I det foreliggende Forhold synes Situationen mig at være langt grellere, end den var i Efteraaret 1926; thi da var Stillingen den, at den daværende Statsminister havde forelagt et stort betydningfuldt Lovforslag, nemlig Lovforslaget om Støtte til dansk Erhvervsliv, hvis Gennemførelse efter dets væsentlige Indhold han gjorde til et Kabinetsspørgsmaal. Da kunde der dog diskuteres, om det ikke var berettiget, at Statsministeren under de Forhold gik til Kronen og uden videre anmodede om Tilladelse til at opløse Folketinget, uden at andre Partiførere var hørt. Det var ganske vist en Sag, hvor der tilsyneladende kun var nogle Millioner — jeg tror, det var med Hensyn til Tilskuddet til nedstødte Industrier — de Radikale og Socialdemokraterne imellem, saa det var i det Tilfælde et Spørgsmaal, om det ikke havde været muligt for andre Partier at gennemføre en Lovgivning til Støtte for dansk Erhvervsliv, som kunde have samlet et Flertal her i Tinget, uden at det skulde være nødvendigt at gaa til nye Folketingsvalg. Men *enfin* der var dog en realpolitisk Baggrund.

I det foreliggende Tilfælde er Forholdet jo det, at Finansloven blev stemt ned med den Foranledning at den nuværende Mindretalsregering netop ikke har villet gøre Finansloven til Lovenes Lov. Skal det i en saadan Situation her i Danmark ubetinget være parlamentarisk givet, at